

ಕೀಲಿ ಉತ್ತರ

ತರಗತಿ : 9 ವಿಷಯ : Sanskrit (First Language)

9/9

ಪ್ರಶ್ನೆ ಸಂಖ್ಯೆ	ಉತ್ತರದ ವಿವರ	ಅಂಕ ವಿಂಗಡಣೆ
I.	ಸೂಕ್ತೋತ್ತರಚಯನ ಪ್ರಶ್ನಾನಾಮ್‌ ಉತ್ತರಮ್	(6×1=6)
1.	B) ಆಕಾಶಃ	1
2.	C) ಅನುತ್ಥಿರ್ಣಃ	1
3.	D) ರಮಣೀಯಾ	1
4.	A) ತೃತೀಯಾ ವಿಭಕ್ತಿಃ	1
5.	C) ಲೃಡ್ಲಕಾರಃ	1
6.	B) ಕುತ್ರ	1
II.	ಚತುರ್ಥಪದಾನಾಮ್‌ ಉತ್ತರಮ್	(4×1=4)
7.	ಸನ್ಯಾಸೀ	1
8.	ಪಾರ್ವತೀ	1
9.	ಅಭಿಮನ್ಯುಃ	1
10.	ಸಪ್ತಮೀ	1
III.	ಏಕವಾಕ್ಯಸ್ಯ ಪ್ರಶ್ನಾನಾಮ್‌ ಉತ್ತರಮ್	(7×1=7)
11.	ಸಿದ್ಧಾರೂಢಸ್ಯ ಗುರುಃ ಗಜದಂಢಸ್ವಾಮಿಃ	1
12.	ಬ್ರಾಹ್ಮಣಃ ರಾಜ್ಞೆ ಪುಣ್ಯಂ ಸಮರ್ಪಿತವಾನ್	1
13.	ದೀನಜನಾನಾಂ ಉನ್ನೇತುಂ ಹಸ್ತಃ ಪ್ರಸರಣೀಯಃ	1
14.	ಪಾಣಿಃ ದಾನೇನ ಶೋಭತೇ	1
15.	ಕರ್ನಾಟಕರಾಜ್ಯೇ ಮಂಢ್ಯಮಂಢಲೇ ಅಸ್ತಿ	1
16.	ಮಂದಾಃ ಮಹಾತ್ಮಾನಾಂ ಚರಿತಂ ದ್ವಿಷನಿ	1
17.	ಅಭಿಮನ್ಯೋಃ ಮಾತುಲಃ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಃ	1
IV.	ಲಘುತ್ತರಾಣಿ 	(4×2=8)
18.	“ಭೋ! ಮಹಾಪುರುಷ, ಮಮ ಏತತ್‌ ಶರೀರಂ ಪಿತೃಭ್ಯಾಂ ಅಜಾಯತ ತತಃ ಗಾಯತ್ರಾ ದ್ವಿತೀಯಂ ಜನ್ಮ ಪ್ರಾಪ್ತಮ್ ಇದಾನಿಂ ಭವತಃ ತೃತೀಯ ಜನ್ಮ ಪ್ರಾಪ್ತಮ್ ಅತಃ ಪ್ರಾಣದಾನಾತ್‌ ತವ ಅಹಂ ಕಿಮುಪಕರಿಸ್ಯಾಮಿ ಇತಿ ಅಬ್ರವೀತ್	1+1
19.	ಶಿವಃ ದರಿದ್ರಃ ಸನ್‌ ಸಕಲೈಶ್ವರ್ಯಾಣಾಂ ಉತ್ಪಾದಕಃ ಶಮಶಾನೇ ಗೋಚರಃ ಸನ್‌ ತ್ರಿಲೋಕನಾಥಃ, ಸಃ ಭೀಮ ರೂಪಃ ತಥಾಪಿ ಮಙ್ಗಲರೂಪೀ ಭವತಿ	1+1

ಕೀಲಿ ಉತ್ತರ

ತರಗತಿ : 9 ವಿಷಯ : Sanskrit (First Language)

9/9

ಪ್ರಶ್ನೆ ಸಂಖ್ಯೆ	ಉತ್ತರದ ವಿವರ	ಅಂಕ ವಿಂಗಡಣೆ
20.	अहं सन्यासी, परिव्राट्, दण्डी सर्वसङ्गपरित्यागी च । मे भिक्षाटनं रोचते इति भिक्षाटनं करोमि इति उक्तवान् ।	1+1
21.	शून्यान्वेषण प्राज्ञाः भारतीयाः । वेदगणितस्य 'वेदिक् मेथमेटिक्' इति ग्रन्थः आङ्ग्लभाषया लभ्यते ।	1+1
V.	सूचनानुसारं उत्तरम्	(4×2=8)
22.	a) मनु+अन्तरः - यण् सन्धिः । b) चित् + मयः = अनुनासिक सन्धिः	1 1
23.	a) कृष्णः च असौ सर्पः च - कर्मधारयसमासः b) समुद्रस्य मथनम् - षष्ठीतत्पुरुषसमासः	1 1
24.	a) गत्वा - क्त्वा प्रत्ययः । b) गन्तुम् - तुमुन् प्रत्ययः ।	1 1
25.	a) सर्वेऽपि जनाः सद्यम् अपश्यन् । b) अये अयम् अपरः कः ?	1 1
VI.	संस्कृतानुवादः ।	(1×2=2)
26.	एषः अस्माकं ग्रामस्य देवालयः अस्ति । अस्य पुरतः सरः अस्ति ।	1 + 1
VII.	कन्नडभाषा/आङ्ग्लभाषानुवादः	(1×2=2)
27.	ನಗರಗಳಲ್ಲಿ ಈಗ ಪರಿಸರ ಮಾಲಿನ್ಯವು ಅಧಿಕವಾಗಿದೆ. ಅದರಿಂದ ಜನರು ರೋಗ ಒಡಿತರಾಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ	2
VIII.	यथानिर्देशम् उत्तरम् ।	(4×3=12)
28.	परोपकारः पुण्याय इति पाठः । ब्राह्मणः अदूषयत् । पूर्वस्मिन् जन्मनि अदूषयत् ।	1 1 1
29.	'आत्मविडम्बनम्' इति पाठः । वटुः अवदत् । पार्वती ।	1 1 1

ಕೀಲಿ ಉತ್ತರ

ತರಗತಿ : 9 ವಿಷಯ : Sanskrit (First Language)

9/9

ಪ್ರಶ್ನೆ ಸಂಖ್ಯೆ	ಉತ್ತರದ ವಿವರ	ಅಂಕ ವಿಂಗಡಣೆ
30.	'ಮूर्ತಿಪೂಜಾರಹಸ್ಯಮ್' ಇತಿ ಪಾಠಃ । ವಿವೇಕಾನಂದಃ ಅವದತ್ । ಮಹಾರಾಜಸ್ಯ ಚಿತ್ರೇ । ಅಥವಾ ಮूर्ತಿಪೂಜಾರಹಸ್ಯಮ್ ಇತಿ ಪಾಠಃ । ಮಾನಸಿಂಹಃ ಅವದತ್ । ರಾಮಸಿಂಹಮ್ ಅವದತ್	1 1 1 1 1 1
31.	ಸೌಭದ್ರೋ ಗ್ರಹಣಂ ಗತಃ ಇತಿ ಪಾಠಃ । ಅಭಿಮನ್ಯುಮ್ ಅವದತ್ । ಭೀಮಸ್ಯ ಭುಜೌ ಸಹಜೌ ಪ್ರಹರಣಮ್	1 1 1
IX.	ಕವೀನಾಂ ಪರಿಚಯಃ ।	(2×3=6)
32.	ಕವೇಃ ನಾಮ - ವಿಧ್ವಾನ್ ಜಿ. ಮಹಾಬಲೇಶ್ವರಭಟ್ಟಃ ಜನನಮ್ - ೧೨-೬-೧೯೪೮ (12-6-1948) ಜನ್ಮಸ್ಥಾನಮ್ - ಹಿತ್ತಲಹಳ್ಳಿ ಯಲ್ಲಾಪುರ ಉಪಮಂಡಲಮ್, ಉತ್ತರಕನ್ನಡಮಂಡಲಮ್ । ಕೃತಯಃ - ಸಮಾಸ, ಕಾರಕಮ್, ಸಂಧಿಃ ।	1 1 1
33.	ಕವೇಃ ನಾಮ - ಭಾಸಃ । ಕಾಲಃ - ಪ್ರಾಚೀನಃ ಕ್ರಿಸ್ತಾತ್, ಪ್ರಾಕ್ ಷಷ್ಠಂ ಶತಕಮ್ । ದೇಶಃ - ದಕ್ಷಿಣಭಾರತಮ್ । ಕೃತಯಃ - ಅಭಿಷೇಕನಾಟಕಮ್, ಪ್ರತಿಮಾ ನಾಟಕಮ್ ಇತ್ಯಾದಯಃ ।	1 1 1
X.	ಶ್ಲೋಕತಾತ್ಪರ್ಯಮ್ ।	(3×3=9)
34.	ಪದ್ಯಪಾಠಸ್ಯ ನಾಮ - ವಿಷ್ಣುತಪೋಃ ಸಂತಃ ಗಂಗಾ, ತುಂಗಾ, ಕಾವೇರಿ ನದಿಗಳೆಲ್ಲಾ ನಮ್ಮವೇ, ಆಲಸ್ಯವನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಿ ಎಲ್ಲರೂ ಕಾರ್ಯ ಮಾಡಲು ಉತ್ಸಾಹದಿಂದ ಸಿದ್ಧರಾಗಿ. ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಬಂಗಾರದ ಪುಷ್ಪವನ್ನು ಬೆಳೆಸಲು ಎಲ್ಲರೂ ಬನ್ನಿ. ಶ್ರಮಪಡಲು ಧೈರ್ಯಗಡದಿರಿ.	1 2

ಕೀಲಿ ಉತ್ತರ

ತರಗತಿ : 9 ವಿಷಯ : Sanskrit (First Language)

9/9

ಪ್ರಶ್ನೆ ಸಂಖ್ಯೆ	ಉತ್ತರದ ವಿವರ	ಅಂಕ ವಿಂಗಡಣೆ
35.	<p>पद्यपाठस्य नाम - आत्मविडम्बनम् ।</p> <p>ಹಿರಣ್ಯ ಗರ್ಭ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ವಂಶದಲ್ಲಿಯೇ ನಿನ್ನ ಜನನವಾಗಿದೆ. ಇನ್ನು ಮೂರು ಲೋಕಗಳ ಸೌಂದರ್ಯವೇ ಸೇರಿದಂತೆ ನಿನ್ನ ಶರೀರ ಸೌಂದರ್ಯವಿದೆ. ಸಂಪತ್ತನ್ನು ನೀನು ಅಪೇಕ್ಷೆ ಪಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ನವ ತಾರುಣ್ಯ ಹೊಂದಿರುವೆ. ಇನ್ನು ಇವೆಲ್ಲ ಬಿಟ್ಟು ನಿನ್ನ ತಪಸ್ಸಿನ ಫಲ ಬೇರೆ ಏನಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳು</p>	<p>1</p> <p>2</p>
36.	<p>पद्यपाठस्य नाम - शरणं प्रपद्ये ।</p> <p>ಶಿವನ ಪುತ್ರನಾದ ನಿನಗೆ ನಮಸ್ಕಾರ. ವಿಘ್ನಗಳನ್ನು ನಿವಾರಿಸುವ, ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ವರಗಳನ್ನು ಕರುಣಿಸುವ ಗಣಗಳಿಗೆ ಅಧಿಪತಿಯಾದ ನಿನಗೆ ನಮಸ್ಕಾರ.</p> <p>ಅಥವಾ</p> <p>पद्यपाठस्य नाम - आत्मविडम्बनम् ।</p> <p>ವಟುವು ಹೇಳಿದನು - ನಾನು ಶಿವನನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅರಿತಿದ್ದೇನೆ ಆದರೆ ನೀನು ಅವನನ್ನು ಬಯಸುತ್ತಿರುವೆ ಆದ್ದರಿಂದ ಅಮಂಗಳಕರನಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಳಾದ ನಿನ್ನನ್ನು ನಾನು ಅನುಮತಿಸಲು ಇಚ್ಛಿಸುವುದಿಲ್ಲ.</p>	<p>1</p> <p>2</p> <p>1</p> <p>2</p>
XI.	अलङ्कारस्य उत्तरम् ।	(1×3=3)
37.	<p>लक्षणम् - उपमा यत्र सादृश्य - लक्ष्मीरुल्लसति द्वयोः विवरणम् - उपमेयः - श्रीरामः उपमान - सागरः साधारणधर्मः - गम्भीरत्वम् । उपमावाचकः - इव अलङ्कारस्य नाम - उपमा । अथवा लक्षणम् - उपमेयोपमानयोः अभेदः रूपकम् । मुख - उपमेय । चन्द्रः - उपमान । अलङ्कारस्य नाम - रूपकम् ।</p>	<p>1</p> <p>1</p> <p>1</p> <p>1</p> <p>1</p> <p>2</p>

ಕೀಲಿ ಉತ್ತರ

ತರಗತಿ : 9 ವಿಷಯ : Sanskrit (First Language)

9/9

ಪ್ರಶ್ನೆ ಸಂಖ್ಯೆ	ಉತ್ತರದ ವಿವರ	ಅಂಕ ವಿಂಗಡಣೆ
XII. 38.	छन्दसः उत्तरम् । ॒ त्त ॒ त्त ॒ ज् ॒ गु ॒ गु अ॒र्धो॒घं टो॒घो॒षं मु॒प॒ति नून॒म् छन्दोनाम - इन्द्रवज्रा ।	(1×3=3) 2 1
XIII. 39.	पद्यपूर्णम् । हर्षस्थानसहस्राणि भयस्थानशतानि च । दिवसे दिवसे मूढम् आविशन्ति न पण्डितम् ॥	(1×4=4) 4
XIV. 40.	दशवाक्यैः उत्तरम् । ★ ಉಚ್ಚ ನೀಚ ಭೇದ ಇಲ್ಲ. ದೇವರು ಒಬ್ಬನೇ. ಜೀವನ ಶಾಶ್ವತವಲ್ಲ. ★ ಆದ್ದರಿಂದ ಮಾನವ ಕುಲವೆಲ್ಲ ಒಂದೆ. ★ ಜೀವನವನ್ನು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾಗಿ ತ್ಯಾಗದಿಂದ, ವಿನಯದಿಂದ ನಡೆಸಿ. ★ ಅಜ್ಞಾನ ದುಃಖಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಜ್ಞಾನವೇ ★ ಸುಖದ ಸಾಧನ. ಇದು ಸಿದ್ಧಾರೂಢರ ಉಪದೇಶ ಸಾರ.	(3×4=12) 4
41.	ಭಗವಂತನಾದ ವಿಷ್ಣುವು ವಾಮನ ರೂಪವನ್ನು ಧರಿಸಿ ಬಲಿ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯ ಬಳಿಗೆ ಒಂದು ತ್ರಿಪಾದ ಪರಿಮಿತ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಯಾಚಿಸುತ್ತಾನೆ. ಆಗ ತ್ಯಾಗವೀರನಾದ ಬಲಿಯು ಅದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿ ಮೂರುಹೆಜ್ಜೆ ಭೂಮಿ ನೀಡಿದಾಗ ವಿಷ್ಣು ತನ್ನ ವಿಶ್ವರೂಪ ಧರಿಸಿ ಭೂಮಿ, ಸ್ವರ್ಗವನ್ನು ಅಳೆದು ಮೂರನೆಯ ಹೆಜ್ಜೆ ಬಲಿ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯ ತಲೆಯ ಮೇಲಿಟ್ಟು ಪಾತಾಳಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿದನು. ಆಗ ಬಲಿಯ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯಂತೆ ಈ ದಿನ ಎಲ್ಲರೂ ಬಲಿಯನ್ನು ಪೂಜಿಸಲಿ ಎನ್ನುವುದಾಗಿ ವರವನ್ನು ಅನುಗ್ರಹಿಸಿದನು. ಆದ್ದರಿಂದ ಎಲ್ಲರೂ ಬಲಿಯನ್ನು ಪೂಜಿಸುತ್ತಾರೆ.	4

ಕೀಲಿ ಉತ್ತರ

ತರಗತಿ : 9 ವಿಷಯ : Sanskrit (First Language)

9/9

ಪ್ರಶ್ನೆ ಸಂಖ್ಯೆ	ಉತ್ತರದ ವಿವರ	ಅಂಕ ವಿಂಗಡಣೆ
42.	<p>ಒಂದು ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ವೃದ್ಧಿಯಿದ್ದಳು. ಅವಳಿಗೆ ನಾಲ್ವರು ಪುತ್ರರಿದ್ದರು. ಎಲ್ಲರೂ ಶ್ರಮಜೀವಿಗಳೂ, ಶೂರರೂ ಆಗಿದ್ದರು. ಒಮ್ಮೆ ದೇಶದ ಮೇಲೆ ಶತ್ರುಗಳ ಆಕ್ರಮಣವಾಯಿತು. ಆಗ ಎಲ್ಲ ಯುವಕರು ಸೈನ್ಯಕ್ಕೆ ಸೇರುತ್ತಿದ್ದರು. ಹಾಗೆಯೇ ವೃದ್ಧಿಯು ಸಹ ತನ್ನ ಹಿರಿಯ ಮಗನನ್ನು ಸೈನ್ಯಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿದಳು. ಹೀಗೆ ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಅವಳ ಹಿರಿಯ ಮಗ ಮರಣ ಹೊಂದಿದಾಗ ತನ್ನ ಉಳಿದ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿದಳು. ಎಲ್ಲ ಮಕ್ಕಳನ್ನೂ ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಕಳೆದು ಕೊಂಡಳು. ಆಗ ದುಃಖಿಸುತ್ತಿರುವಾಗ ನಾಗರಿಕರು ಬಂದು ಏಕೆ ದುಃಖಿಸುವೆ ಎಂದಾಗ ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಲು ಐದನೇ ಮಗ ಇಲ್ಲವಲ್ಲ ಎನ್ನುವಳು. ಆದರೆ ನಾಗರಿಕರು ನೀನು ದುಃಖಿಸಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ ನಿನ್ನ ಮಗ ವೀರ ಮರಣ ಹೊಂದುವಾಗ ದೇಶವನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಿದ ಎನ್ನುವರು. ವೃದ್ಧಿಗೆ ಅತೀವ ಆನಂದವಾಗುವುದು.</p> <p>ಅಥವಾ</p> <p>ಒಮ್ಮೆ ಪರಶಿವನು ಚುಂಚನಗಿರಿಗೆ ಬಂದು ಧ್ಯಾನ ನಿರತನಾಗಿದ್ದನು. ಆಗ ಅಲ್ಲಿರುವ ಚುಂಚು, ಕಂಚರೆಂಬ ಇಬ್ಬರು ಅಸುರರು ಸಜ್ಜನರನ್ನು ಹಿಂಸೆ ಮಾಡಿದಾಗ ಋಷಿಗಳು ಜನರು ಭಗವಂತನಾದ ಶಿವನನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿಕೊಂಡರು. ಆಗ ಸಿದ್ಧಯೋಗಿ ರೂಪದಲ್ಲಿರುವ ಶಿವ ತನ್ನ ದೈವೀ ಶಕ್ತಿಯಿಂದ ಆ ಅಸುರರನ್ನು ಸಂಹಾರ ಮಾಡಿದನು. ಹೀಗೆ ಹಿಂದೆ ಅಲ್ಲಿ ಚುಂಚಾಸುರನು ವಾಸವಾಗಿರುವುದರಿಂದ 'ಆದಿ ಚುಂಚನಗಿರಿ' ಎಂಬ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಪ್ರಸಿದ್ಧಿ ಪಡೆಯಿತು.</p>	4
XV.	अपठितगद्यस्य प्रश्नोत्तराणि	(1×4=4)
43.	<p>i) कृषकः ग्रामे अवदत् ।</p> <p>ii) वृद्धकृषकस्य पुत्राः अलसाः आसन् ।</p> <p>iii) गुप्तं धनं क्षेत्रेषु वर्तते ।</p> <p>iv) कृषकपुत्राः निराशाः सञ्जाताः ।</p>	<p>1</p> <p>1</p> <p>1</p> <p>1</p>

ಕೀಲಿ ಉತ್ತರ

ತರಗತಿ : 9 ವಿಷಯ : Sanskrit (First Language)

9/9

ಪ್ರಶ್ನೆ ಸಂಖ್ಯೆ	ಉತ್ತರದ ವಿವರ	ಅಂಕ ವಿಂಗಡಣೆ
XVI. 44.	<p>ಪತ್ರಲೇಖನम्</p> <p>ಪತ್ರಶೀರ್ಷಿಕಾ</p> <p>ಪತ್ರ ಸಂಬೋಧನಮ್</p> <p>ಪತ್ರ ವಿವರಣಮ್</p> <p>ಪತ್ರ ಸಮಾಪ್ತಿ:</p> <p>ಸಂಕ್ಷೇಪ:</p> <p>ಅಥವಾ</p> <p>ವಿರಾಮಪತ್ರಮ್</p> <p>ಸಕಾಶಾತ್</p> <p>ಸವಿಧೇ</p> <p>ಮಾನ್ಯಾ:</p> <p>ವಿಷಯ ವಿವರಣಮ್</p> <p>ಸಮಾಪ್ತಿ:</p>	<p>(1×5=5)</p> <p>1</p> <p>2</p> <p>1</p> <p>1</p> <p>1</p> <p>1</p> <p>1</p> <p>2</p> <p>1</p>
XVII. 45.	<p>ಪ್ರಬಂಧಲೇಖನಮ್</p> <p>ಸ್ವತನ್ತ್ರೋತ್ಸವ:</p> <p>ಅಥವಾ</p> <p>ದೂರದರ್ಶನಮ್</p> <p>ಪೀಠಿಕಾ</p> <p>ವಿವರಣಮ್</p> <p>ಉಪಸಂಹಾರ:</p>	<p>(1×5=5)</p> <p>1</p> <p>3</p> <p>1</p>